

Dana VONDRÁŠKOVÁ: Dichotomický pohled na chronické stádium afázie

Diplomantka si vybrala téma, které plně odráží současný a budoucí stav společnosti, totiž značný počet osob s afázií a jejich kvalita života.

Subjektivní posouzení kvality života člověkem s afázií a názor jeho partnera si diplomantka vybrala za nosný pilíř své diplomové práce.

Celá diplomová práce je členěna na část teoretickou, která se zabývá klíčovými pojmy postupujícími celou diplomovou práci (kap.1 – Zdraví, nemoc, choroba, chronické onemocnění, kap.2 Afázie, kap.3 – Chronické onemocnění jako psychosociální problém) a na část praktickou (kap. 4 – Záměr a cíle průzkumu, kap. 5 – Realizace a metodika průzkumu, kap.6 – Závěr)

V teoretické části diplomantka prokázala, že má přehled o odborné logopedické literatuře. Již v úvodních stránkách práce, stejně jako v závěru na str. 107, autorka uvádí, že čerpá především ze zahraniční literatury, protože chybí odborná literatura k danému tématu v češtině. Z celkového počtu 84 titulů v seznamu použité literatury je jich však pouze 14 cizojazyčných (včetně slovenštiny) a taktéž v průběhu celého textu diplomové práce jsou hojně citováni hlavně čeští autoři.

Ztotožňuji se s názorem autorky, která v teoretické části vyzdvihuje nutnost odklonu od biomedicínckého pohledu na nemoc a přechod k modelu bio-psychosociálnímu (především u logopedických pacientů s afázií). V kontrastu s těmito moderními myšlenkami se tvrdě až nepatříčně odráží zmínka o minulém režimu (politickém?) a o změně socialistického zdravotnictví.

Texty teoretické části diplomantka proložila názornými tabulkami a grafy .

Musím však přiznat, že následující nepřesnosti či opomenutí autorky působí při studiu teorie rušivě:

- snad až nadměrné množství definic a citací působí až encyklopedickým dojmem
- autorka hojnou měrou užívá cizích, především latinských termínů. Ačkoliv se při popisu jednotlivých onemocnění jedná o oblast medicínskou, mohou být často použity české adekvátní výrazy. A pokud už autorka trvá na uvedení latinských pojmů, měla by dodržet jednotnost v uvedení definic těchto pojmů (např. na str. 50 „přeloží“ termín maladjustace, na str. 51 termín maladaptace, ale na předchozích stranách nechá bez povšimnutí mnohem méně známý termín prevalence, ad integrum či intramurální)
- na rozdíl od teoretických východisek o zdraví a nemoci se mi nejeví kapitola 1.6, popisující velmi podrobně a odborně medicínsky typy neurologických onemocnění, jako nezbytně nutná součást teoretické části.
- po konzultaci s lékařem – specialistou na traumatologii a intenzivní medicínu je v dnešní době možná zbytečné uvádět dělení nemocnic na různé typy (v tabulce na str. 23).
- není zcela jasný termín „nefyziologický způsob života“ uvedený na str. 25
- Dle mého názoru se na str. 26 nehodí zcela odstavec O rozhovoru pacienta s lékařem obsahově k nadpisu kapitoly 1.5. Mohla být lépe vytvořena podkapitola.
- Zajímalo by mě, zda „Škola pro terapii řeči“, v Německu, uvedená na str. 62, má nějakou paralelu k podobné organizaci v Čechách. Zjistila autorka něco v tomto směru?
- Odlehčení v příliš vážné teorii zajistil humorný překlep na straně 58, kdy autorka sděluje, že partneři prožívají „vesmírně vyčerpávající období“.

Drobné výhrady najdeme i k praktické části práce. Autorka má v pasážích vyjadřujících vlastní myšlenky tendenci k opakování či zdvojování informací. Tím text občas ztrácí svou odbornou úroveň. Např. „pro lepší orientaci a přehlednost v daných prepisech je vhodnější jejich zařazení do přílohy č. 3 této diplomové práce, kde všechny přepsané hovory najdete.“(str.73).

Na str. 105 autorka uvádí : „Z grafů, které jsou nezbytnou součástí diplomové práce, je jasně patrné, že ...osoby s afázií mají tendence své aktivity nadhodnocovat...“ Možná by stál za úvahu psychologický rozbor tohoto aspektu – přispívá to snad k větší psychické pohodě osob s afázií?

Přínosem a dobrým nápadem je doslovný přepis videozáznamů s afatiky a jejich partnery. Z toho je zřejmé, že jak uvedla autorka v textu práce, jedná se o pacienty s mírnějšími obtížemi v oblasti komunikace, u všech převažuje expresivní afázie.

Celkově hodnotím diplomovou práci kladně. Autorka nahlédla do běžného života osob s dlouhodobě přetrvávající afázií.

Diplomová práce splňuje požadavky na ni kladené. Doporučuji diplomovou práci k obhajobě.

Hodnocení: ...**v ý b o r n ě**.....

V Praze, 11.5.2008

Mgr. Michaela Voldřichová
Klinický logoped